

Моріс Метерлінк – у Києві!

19 червня у Відділі мистецтв Публічної бібліотеки імені Лесі Українки відбулася знакова подія – презентація видання "Вибраних творів" класика світової літератури, лауреата Нобелівської премії Моріса Метерлінка (Київ: Видавництво Жупанського, 2025) у перекладах зnanого письменника й науковця, лауреата Премії Федерації Валлонія-Брюссель у галузі художнього перекладу, заслуженого працівника культури України Дмитра Чистяка за

участі Посольства Королівства Бельгія в Україні, Французького Інституту в Україні, в також знакових діячів української культури та науки.

Відкриваючи презентацію, завідувач Відділу мистецтв, відомий театрознавець, заслужений діяч мистецтв України Леонід Криворучко наголосив на особливій місії театральних проєктів у київському мистецькому житті, адже на кону "Театру на Великій Житомирській" успішно презентували твори Юкіо Мішіми та Райнера Марія Рільке, а після них настала черга Моріса Метерлінка.

У вітальному слові Надзвичайного і Повноважного Посла Королівства Бельгія в Україні Люка Якобса наголошувалося на визначальній ролі Моріса Метерлінка у становленні бельгійської літератури, в також на знаковості цього імені у розбудові українсько-бельгійських культурних зв'язків. Слід зауважити, що бельгійські дипломати щиро підтримували багатоманітні культурні ініціативи літа за літами: не лише знакові видання творів Франсуа Емманюеля, Шарля Ван Лерберга, Поля Віллемса, Марселя Тірі, Маргеріт Юрсенар, Жака Де Деккера, збірки "Срібне століття бельгійської поезії", спеціальних випусків бельгійської літератури та бельгійської драматургії журналу "Всесвіт", але й численні наукові, освітні, мистецькі ініціативи, які в наш переступний час явили багатьох справжніх друзів України у Бельгії. Відома культурна діячка у сфері Франкофонії Валентина Стукалова переказала вітання учасникам презентації від колег із Французького Інституту в Україні, наголосивши на підтримці Програми "Сковорода" представлення українському читачеві творів бельгійських франкомовних авторів Моріса Метерлінка, Франсуа Емманюеля та Маргеріт Юрсенар у перекладах колись студента Київського національного університету імені Тараса Шевченка, в тепер – професора кафедри романської філології, кавалера Ордена Академічних пальм від Уряду Францу Республіки Дмитра Чистяка, згадавши про літа плідної співпраці з надією на подальші творчі проєкти.

Надзвичайне мистецьке враження на учасників презентації справили уривки з майбутньої постановки майстерного режисера "Театру на Великій Житомирській" Дмитра Курилова за участю талановитих акторів Оксани Данилової та Станіслава Крушинського знакового твору світової драматургії, драми Моріса Метерлінка "Пелеас і Мелісанда", яка явила оригінальне, але й органічне осмислення генію письменника, адже сучасна драматургія осягає і перевтілює глибини і вершини авторської картини світу в нове мистецьке відкриття. Запис вистави можна подивитися за посиланням:

<https://www.youtube.com/watch?v=CVOb5rujyaQ>

Після бурхливих оплесків виставі відбулося цікаве, фахове обговорення видання та постановки у колі відомих науковців та культурних діячів.

Авторитетний дослідник франкомовного театру, академік-секретар відділення теорії та історії мистецтв Національної академії мистецтв України, професор Владислав Корнієнко окреслив здобутки, проблеми і перспективи співпраці на теренах культурної дипломатії між Україною та франкомовними країнами, відзначивши вагомий внесок творчості Метерлінка у розвиток

новітнього європейського театру, в відтак актуальність його представлення українському читачеві та глядачеві. Знаковий дослідник-мистецтвознавець, член-кореспондент Національної академії мистецтв України, професор Олексій Роготченко окреслив глибинні зв'язки між українським та європейським мистецтвом доби символізму й модернізму, наголосивши на винятковій ролі творчості Метерлінка на формування українського мистецького процесу початку ХХ століття та її перспективах у наш час. Відомий перекладач і громадський діяч, Голова Творчого об'єднання перекладачів Київської організації Національної спілки письменників України Тарас Марусик наголосив на проблемі збагачення нашої мови завдяки новим перекладам, поділився спогадами про стажування у франкомовних країнах, зокрема у Бельгії, для вивчення досвіду у сфері мовної політики. Головний редактор столітнього журналу іноземної літератури "Всесвіт", секретар Національної спілки письменників України Дмитро Дроздовський поділився спогадами про літа спільної роботи з Дмитром Чистяком із представлення понад 50 бельгійських авторів на сторінках часопису, зокрема антологій поезії, малої прози, драматургії, знакового роману "Проїздом у Києві" Марселя Тірі, етапних творів Моріса Метерлінка "Принцеса Малена", "Пелеас і Мелісанда" та добірки його поезій, а також нагадав про уведення твору "Блакитний птах" у шкільну програму, за ініціативою незабутнього академіка Дмитра Наливайка. Відомий перекладач, кавалер Ордена літератури і мистецтв Міністерства культури Французької Республіки Олег Жупанський розповів, як прихильно відгукнувся на спроби перекладів бельгійських символістів студента Чистяка, а через 20 літ загітував до видання "Вибраних творів" Метерлінка у кількох томах, тож попереду ще багато роботи... Тепло вітала гостей презентації Директорка Публічної бібліотеки імені Лесі Українки Ольга Романюк, наголосивши на давній і щирій приязні між київськими письменниками та бібліотекарями, висловивши надію на те, що міжнародні мистецькі проекти набиратимуть обертів у наш переступний час. Серед учасників презентації також були представники Департаменту суспільних комунікацій КМДА, телеканалу "Київ" та Київінформу, ілюстраторка творів Метерлінка Інна Казімірова, співукладачка бібліографічного покажчика про українсько-бельгійські літературні взаємини Тетяна Добко, відома журналістка, зокрема з бельгійської проблематики Людмила Лук'янченко, знакові діячі літератури і мистецтва Тетяна і Юрій Пероганичі, Інна Ковальчук, Карина Кравець, Євген Ільїн, Віталій Білозір, Леся Пронь та інші. Зворушливим передфіналом презентації стали музичні перлини незабутнього класика української музики Володимира Губи, який присвятив бельгійській поезії понад 40 вокальних та інструментальних творів, тож пролунали твори на вірші Моріса Метерлінка, Шарля Ван Лерберга та Марселя Тірі з фондових записів Українського Радіо у виконанні заслуженої артистки України Олени Гончарук, лауреатів міжнародних конкурсів Олени Єсипової та Маркіяна Свята. А у фіналі відділ мистецтв презентував масштабну

виставку видань творів Метерлінка різних років, серед яких справді рідкісні, а також добірку матеріалів про творчість видатного письменника, яка зацікавила багатьох.

Подальше тепле, тривале спілкування в унікальному Відділі мистецтв Публічної бібліотеки імені Лесі Українки засвідчило, що творчість Моріса Метерлінка цього вечора стала добрим знаком співдружності між Україною та Бельгією, тож заповідається на нові пошуки та відкриття, обрій за обрієм, на шляху до повернення нашої Держави до родини європейських народів, серце яких б'ється нині у Брюсселі...

**Юрій Мосенкіс,
почесний громадянин Києва,
почесний академік НАМ України, секретар НСПУ**